

CO₂ voortgangsrapportage GMB (eerste helft 2022)

Colofon

Documentnaam

CO₂ voortgangsrapportage GMB (eerste helft 2022)

Projectnummer: n.v.t.

Versie: 1.0
Datum: 28-11-2022
Auteurs: J. Schieven

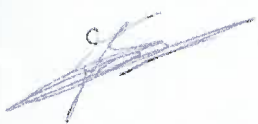

Opdrachtgever

Naam: GMB Beheer BV
Adres: Postbus 2, 4043 ZG Opheusden

Opdrachtnemer

Naam: GMB Beheer BV
Contactpersoon: J. Schieven
Adres: Postbus 2, 4043 ZG Opheusden
Telefoon: 088 - 885 40 00

	Voor akkoord, opsteller	Collegiale toets namens GMB	Voor vrijgave namens GMB
Naam	J. Schieven	T. Stocker	G.J. van de Pol
Functie	Sr. procesmanager/ KAM coördinator	Manager duurzaamheid, innovatie en techniek	Algemeen directeur
Handtekening			

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	2
1.1	Achtergrond	2
1.2	Vertaling binnen GMB.....	2
1.3	Leeswijzer.....	3
2	CO ₂ overzicht	4
3	Energiebeoordeling.....	7
3.1	Verbruikers met significante invloed op energieverbruik.....	7
3.2	Maatregelen en kansen voor CO ₂ -reductie.....	7
4	Reductiedoelstellingen en voortgang	9
4.1	Hoofddoelstelling voor 2025.....	9
4.2	Reductiedoelstellingen 2022.....	9
4.3	Overige doelstellingen	11
5	Initiatieven en participaties.....	12
6	Directiebeoordeling	13
	Bijlage I: SKAO – maatregelenlijst (uitgebreid)	A

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Circulaire economie

De Nederlandse economie moet in 2050 honderd procent circulair zijn, stelt de rijksoverheid. Een circulaire economie is een levend systeem waarin waardeontwikkeling plaatsvindt op basis van gebruik in plaats van verbruik. Dat betekent dat herbruikbaarheid van producten en grondstoffen ontstaat en dat waarde-vernietiging voorkomen wordt. Essentiële elementen hierbij zijn het gebruik van zuivere en niet-toxische materialen, ontwerp voor demontage en het volledig gebruiken van duurzame energie. GMB omarmt deze doelstelling en heeft zichzelf het doel gesteld om in 2030 volledig circulair te ondernemen. Meer details zijn te vinden op de website van GMB: <https://www.gmb.eu/mvo-en-veiligheid/circulariteit-2030>.

CO₂-prestatieladder

Binnen het circulair ondernemen past het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂. GMB geeft daar invulling aan en is daartoe gecertificeerd op het hoogste niveau (trede 5) van de CO₂-prestatieladder. Bij de CO₂-prestatieladder gaat het om:

- energiebesparing;
- CO₂-reductie in de keten;
- gebruik van duurzame energie.

De CO₂-prestatieladder werkt niet met regelgeving voor productiemethoden of productvoorschriften, maar schept ruimte voor creativiteit en vernieuwing van bedrijfsvoering en product. Het is een CO₂-managementsysteem: het vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO₂-reductiemaatregelen, communicatie (transparantie) en samenwerking (participatie) in zowel de bedrijfsvoering, als in het uitvoeren van projecten, maar ook in de keten.

1.2 Vertaling binnen GMB

MZS

Ondanks dat CO₂ onderdeel uitmaakt van het circulaire beleid, blijft vertaling volgens de normering van de CO₂-prestatieladder nodig. Dit onderwerp kent zijn eigen plek binnen het ManagementZorgSysteem (MZS) van GMB en geldt voor elke werkmaatschappij/cluster. Het proces wordt jaarlijks extern geauditeerd door een erkende certificerende instelling en intern geauditeerd door de afdeling KAM en overige betrokkenen. CO₂ is verwoord in de GMB Beleidsverklaring en het Energiemanagement Actieplan, welke zijn opgenomen in het proces "CO₂-prestatieladder" in MZS.

Categorie bedrijf

GMB behoort tot de categorie middelgrote organisatie. Zie hiervoor onderstaande tabel welke is overgenomen uit het "Handboek CO₂-prestatieladder 3.1" van 22 juni 2020, opgesteld door Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (verder te noemen: Handboek).

	Diensten ⁷	Werken/leveringen
Kleine organisatie (K)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie (M)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie (G)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Overig

Bij het vaststellen van de omvang van de organisatie zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

- In 2021 was een belangrijk deel van de ingekochte groene elektriciteit opgewekt met windenergie in Europa. De daarbij behorende garanties van oorsprong voldoen niet aan de eisen voor GvO's afkomstig van Nederlandse windenergie zoals de CO₂ Prestatieladder voorschrijft. Daarom mag bij de omrekening naar CO₂-emissie niet de conversiefactor 0,0 gebruikt worden. Omdat de ingekochte elektriciteit wél volgens andere rapportage standaards groene energie betreft, is voor de omrekening de conversiefactor voor stroom met onbekende herkomst gehanteerd.
- Ten aanzien van kantoren en bedrijfsruimten worden toegerekend:
 - elektriciteitsverbruik en gasverbruik van kantoorlocaties;
 - brandstofverbruik van medewerkers GMB Beheer en overig omdat deze mensen primair verbonden zijn met het hoofdkantoor en geen rechtstreekse relatie hebben met projecten.

Jaarlijkse rapportages

GMB rapporteert periodiek de CO₂-reductie en publiceert dit op www.gmb.eu. Dit geschiedt periodiek, zoals ook het voor u liggende document. De voortgangsrapportage beschouwt de eerste helft van een kalenderjaar en verschijnt telkens in oktober van dat jaar. Na afloop van een kalenderjaar wordt een jaarrapportage opgesteld waarvan de uitgifte in mei plaatsvindt. Op hoofdlijnen vertellen deze rapportages de voortgang op het gebied van:

- reductie doelstellingen
- ketenanalyses
- keten- en sector initiatieven
- participaties.

Tevens bevat de rapportage de energiebeoordeling.

Betrokkenen

Voor het opstellen van de jaarlijkse rapportages werken binnen GMB diverse betrokkenen mee.

- Directie
De directie is eindverantwoordelijk voor het beleid circulair 2030 en dus ook voor de CO₂ prestatieladder. Prestatiegegevens van de werkmaatschappijen op energiegebied zijn onderdeel van de reguliere management rapportages.
- Administratie.
De afdeling Administratie zet de CO₂ overzichten van verbruik gereed.
- KAM coördinator.
De afdeling KAM stelt de CO₂ rapportages op en is tevens lid van het Ambassadeursnetwerk Circulair.
- Ambassadeursnetwerk Circulair.
Hierin zijn vrijwel alle werkmaatschappijen/clusters vertegenwoordigd. Deze werkgroep zorgt onder andere voor initiatieven op het gebied van CO₂ reductie, circulair ondernemen en duurzaamheid. De manager duurzaamheid, innovatie en techniek treedt op als voorzitter.

Communicatie

Alle communicatie over CO₂ staat beschreven in het communicatieplan dat onderdeel uitmaakt van het Energiemanagement Actieplan.

1.3 Leeswijzer

Het voorliggende document behandelt eerst het CO₂-overzicht, in het tweede hoofdstuk. Daarin geeft GMB de zogenaamde footprint weer. Vervolgens gaat hoofdstuk drie nader in op de energiebeoordeling. Dit bestaat uit de verbruikers met significante invloed op energieverbruik alsmede de maatregelen en kansen voor reductie. De reductiedoelstellingen komen aan bod in hoofdstuk vier, waarin op de drie scopes uit het Handboek ingezoomd wordt. Daarnaast komen ook overige doelstellingen aan bod en wordt verder ingegaan op behaalde- en niet behaalde doelstellingen. Een overzicht van initiatieven en participaties van GMB treft u aan in het vijfde hoofdstuk. Het rapport wordt afgesloten met de directiebeoordeling in hoofdstuk zes.

2 CO₂ overzicht

In het Energiemanagement Actieplan wordt de CO₂ footprint getoond van scope 1 en 2. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de CO₂ reductie vanaf basisjaar 2014 met een beknopte analyse. Daarna treft u het zogenaamde CO₂ dashboard aan. In het eerste halfjaar van 2022 (tot en met periode 6) bedroeg de omzet ongeveer 71 miljoen Euro, exclusief deelnemingen/combinaties. Voor het gehele jaar wordt een omzet van 143 geprognosticeerd. De verwachte uitstoot voor 2022 is fictief berekend (eerste helft vermenigvuldigd met 2).

Scope emissies	2014 (basisjaar)	2019	2020	2021	2022 (1e helft)	2022 (prognose)
Omzet in mln (excl. deelnemingen)	125	136	165	167	71	143
Scope 1	8.783,2	7.687,0	7.374,5	6.445,0	3.219,5	6.438,9
Percentage t.o.v. basisjaar	100,0%	87,5%	84,0%	73,4%	36,7%	73,3%
% reductie 'absoluut' t.o.v. basisjaar	0,0%	12,5%	16,0%	26,6%	63,3%	26,7%
Gasverbruik	166,9	96,3	106,6	92,0	90,0	180,0
Brandstofverbr. goederenverv. alg. en machines	7.487,4	6.547,2	6.077,8	5.074,0	2.675,7	5.351,3
Brandstofverbruik zakelijk autovervoer	1.128,9	1.043,6	1.190,2	1.190,0	453,8	907,6
Scope 2	6.571,0	417,8	5.579,3	3.870,4	2.493,7	4.987,3
Percentage t.o.v. basisjaar	100,0%	6,4%	84,9%	58,9%	37,9%	75,9%
% reductie 'absoluut' t.o.v. basisjaar	0,0%	93,6%	15,1%	41,1%	62,1%	24,1%
Zakelijk vliegverkeer	0,0	2,1	0,0	0,0	3,0	6,0
Decl. brandstofverbruik privé auto's (zakelijk)	19,5	9,7	7,0	13,0	6,0	12,0
Elektriciteitsverbruik	6.551,4	406,0	5.572,3	3.857,4	2.484,7	4.969,3
Scope 3	168,5	183,0	189,1	190,2	88,7	177,5
Percentage t.o.v. basisjaar	100,0%	108,6%	112,2%	112,9%	52,7%	105,3%
% reductie 'absoluut' t.o.v. basisjaar	0,0%	-8,6%	-12,2%	-12,9%	47,3%	-5,3%
Decl. brandstofverbruik privé auto's (woon-werk)	168,5	183,0	189,1	190,2	88,7	177,5
Totaal (scope 1 en 2)	15.354,2	8.104,9	12.953,8	10.315,4	5.713,1	11.426,2
Percentage t.o.v. basisjaar	100,0%	52,8%	84,4%	67,2%	37,2%	74,4%
% reductie 'absoluut' t.o.v. basisjaar	0,0%	47,2%	15,6%	32,8%	62,8%	25,6%
Totaal (scope 1, 2 en 3)	15.522,7	8.287,9	13.143,0	10.505,6	5.801,8	11.603,7
Percentage t.o.v. basisjaar	100,0%	53,4%	84,7%	67,7%	37,4%	74,8%
% reductie 'absoluut' t.o.v. basisjaar	0,0%	46,6%	15,3%	32,3%	62,6%	25,2%
Ton CO ₂ per mln euro omzet (scope 1 en 2)	122,4	59,6	78,6	61,8	80,1	80,1
Percentage t.o.v. basisjaar	100,0%	48,7%	64,2%	50,5%	65,4%	65,4%
% reductie 'absoluut' t.o.v. basisjaar	0,0%	51,3%	35,8%	49,5%	34,6%	34,6%

Analyse

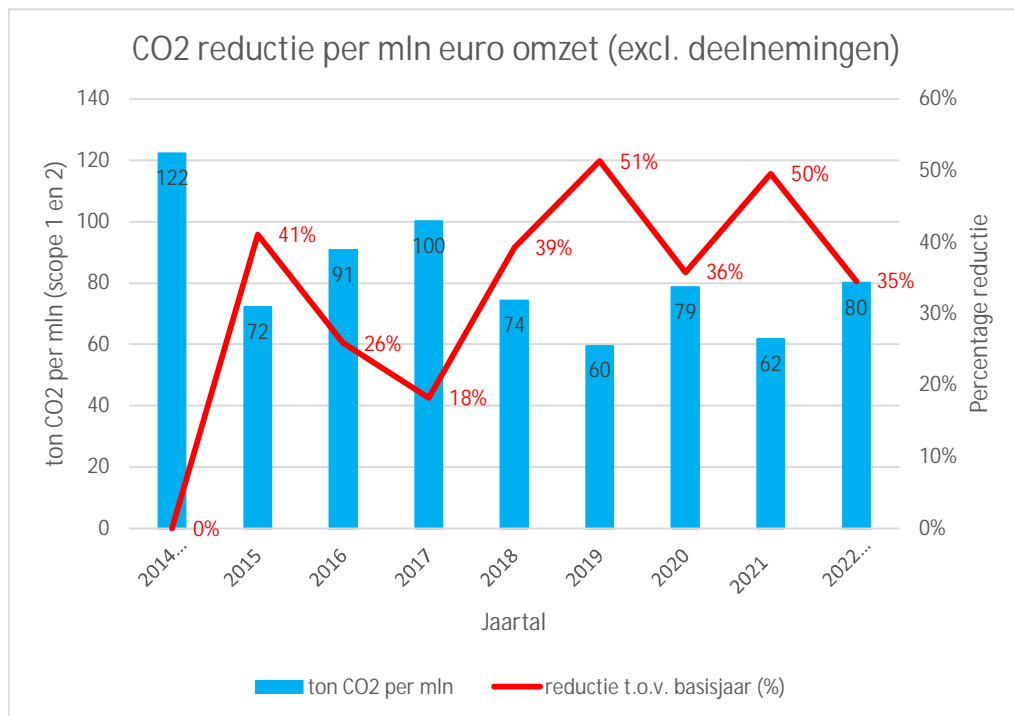
Uit bovenstaande tabel kan het volgende worden afgeleid.

- In absolute zin is de uitstoot in scope 1 de afgelopen jaren geleidelijk afgenomen naar 6.445 ton CO₂ in 2021. Deze trend lijkt zich in 2022 voort te zetten, hoewel de prognose een stabilisatie laat zien.
- Na een daling van de uitstoot in scope 2 in 2021, lijkt deze nu weer te stijgen. Dit heeft te maken met wijzigingen van inkoopcontracten. Een beperkt deel van de ingekochte elektriciteit bij BioEnergie in Zutphen betreft grijze stroom. Het overige deel is groene stroom dat wordt gedekt door in Europa opgewekte elektriciteit (GVO's EU wind). Europese windenergie telt voor de prestatieladder niet als volledig groen, zodat de conversiefactor niet 0,0 bedraagt. Voor de omrekening is de conversiefactor voor stroom met onbekende herkomst gehanteerd. Verder is de capaciteit van eigen stroomopwekking met zonnepanelen toegenomen. Dat drukt de hoeveelheid in te kopen stroom.
- Omgeslagen naar het tonnage CO₂ per miljoen Euro omzet, komen de gezamenlijke emissies voor scope 1 en 2 naar verwachting ruim 34% lager uit dan het basisjaar 2014.
- Scope 3 omvat hoofdzakelijk declaraties van woon-werk verkeer met privé auto's. Ten opzichte van het voorgaande jaar komt de uitstoot in deze categorie scope 3 dit jaar mogelijk iets lager uit. Hiervoor is geen eenduidige oorzaak aan te geven.

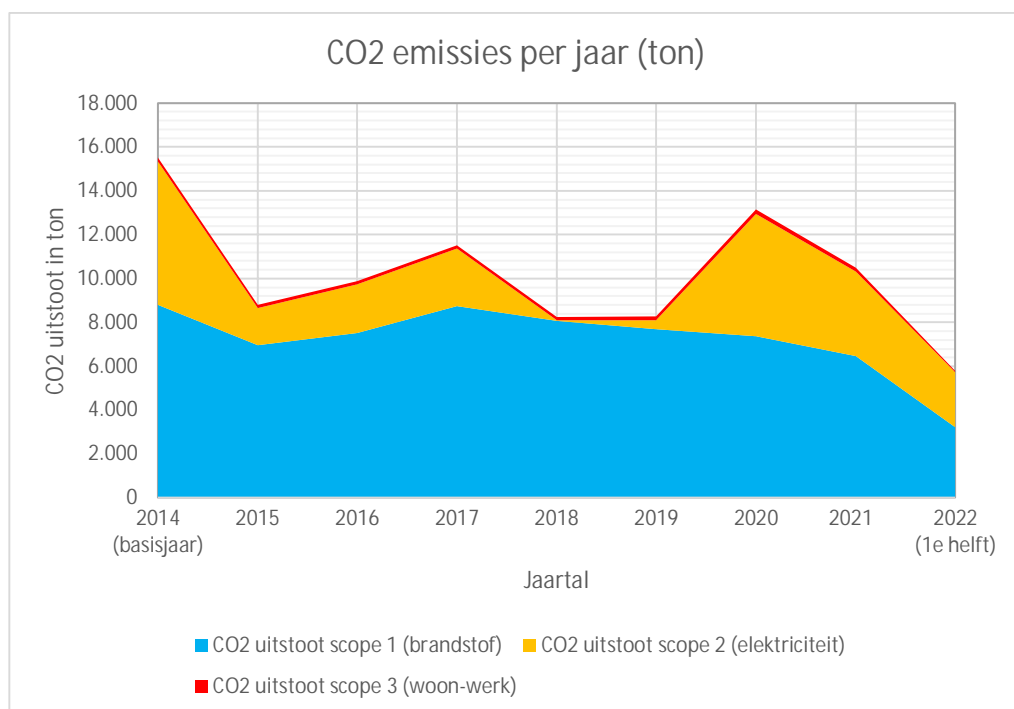
CO₂ Dashboard

Onderstaande figuur toont de reductie omgerekend naar emissie per miljoen Euro omzet ten opzichte van het basisjaar 2014. In dat jaar bedroeg de emissie 122,4 ton per miljoen Euro. In de staafdiagram is dat met een

blauwe kleur weergegeven. De percentages aan reductie ten opzichte van het basisjaar zijn uitgezet met een rode lijn.

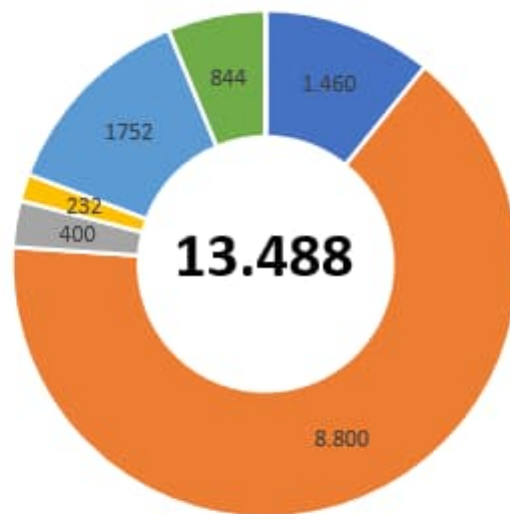

Onderstaande grafiek geeft de uitstoot per scope weer. In 2018 en 2019 bleek scope 1 vrijwel gelijk te zijn aan de totale uitstoot van de onderneming. In de afgelopen twee jaar was dat niet het geval, ook niet in 2022. Belangrijke kanttekening hierbij is dat de verbruikte elektriciteit (scope 2) voor een belangrijk groene stroom is, maar niet aantoonbaar in Nederland is opgewekt. Gedurende de gehele periode heeft scope 3 vrijwel geen impact gehad.

In 2018 is besloten meer focus te leggen op de CO₂ reductie van GMB binnen scope 3 (extern). Een deel van de projecten waarbij GMB dit realiseert, zijn inmiddels met ketenanalyses onderbouwd. Van het resterende zullen nog ketenanalyses opgesteld moeten worden. De grafiek toont de destijds geselecteerde projecten waarbij CO₂ reductie in kaart is gebracht of gaat worden. Na 2022 vindt een actualisatie van de beschouwing op scope 3 plaats.

CO2-reductie Scope 3

- Biogas Venlo*
- Relining*
- BIR restwarmte*
- RWZI Utrecht*
- Zonnepanelen Zupthen*
- Dijkdeuvel*
- Zonnepanelen Tiel
- Biogranulaat Frankrijk*
- Beton Bewust
- De Zon B.V.
- Hergebruik freesmateriaal

Verklaring:

* CO₂ reducties (in tonnen) die in 2018 zijn berekend of waarvan de gegevens aanwezig zijn.

3 Energiebeoordeling

De energiebeoordeling wordt uitgevoerd op basis van ISO 50001 en is opgebouwd uit:

- een analyse van het huidige en historische energieverbruik;
- een gedetailleerde analyse ter identificatie van de faciliteiten, apparaten of processen die een significante invloed op het energieverbruik hebben en;
- een analyse van de prioriteiten t.a.v. kansen voor verbetering van de energieprestatie.

3.1 Verbruikers met significante invloed op energieverbruik

De volgende energiestromen blijken het meest significant te zijn (in volgorde van impact).

- Elektriciteitsverbruik:
De locaties Zutphen en Tiel van GMB BioEnergie zijn grootverbruikers als het gaat om elektriciteit. Door het grootschalig aanbrengen van zonnepanelen neemt de inkoop van elektriciteit voor deze locaties naar verhouding af. Ook op andere locaties, zoals IJhorst en Kampen, blijkt het toepassen van zonnepanelen een positief effect te hebben op het verminderen van het elektriciteitsverbruik.
- Brandstofverbruik goederenvervoer algemeen en machines:
Na elektriciteit is het materieel de meest significante gebruikersgroep binnen GMB (met name vrachtwagens, kranen, shovels en bulldozers).
- Brandstofverbruik zakelijk autovervoer:
Er zijn geen grote verschillen tussen de clusters aan te wijzen. Als de omvang van de bedrijfsonderdelen wordt meegewogen dan is er geen duidelijke significante verbruiker aan te wijzen. De clusters Civiel en Services lijken naar verhouding iets meer brandstof te verbruiken dan de overige clusters.
- Gasverbruik:
Uit de CO₂ overzichten blijkt dat momenteel de kantoorpanden van IJhorst en Opeusden de meest significante verbruikers van gas zijn.

3.2 Maatregelen en kansen voor CO₂-reductie

Het nemen van energie verlagende maatregelen dragen bij aan het behalen van de CO₂-doelstellingen. Hieronder staan de maatregelen die getroffen zijn en de maatregelen die kansen bieden.

Maatregelen

- Brandstofverbruik goederenvervoer algemeen en machines:
Doelstelling is "in 2030 werken wij 100% fossielvrij". Maatregelen om dit in te vullen zijn bijvoorbeeld de aanschaf van een volledig elektrische rupsgraafmachine. Verder gaat het om investeringen in biogas en waterstof aggregaten en (waar nodig) in hybride aandrijvingstechnieken voor bulldozers en kranen. Elk cluster heeft zijn investeringsagenda tot 2030 beoordeeld op de groei in fossielvrije aandrijvingen en stuurt op het behalen van de 2030 doelstelling.
- Elektriciteitsverbruik:
Door de huidige inkoop van groene elektriciteit met label 'EU Wind' af te bouwen en te vervangen door 'NL Wind' wordt de footprint gunstiger. Verder draagt het bijplaatsen van zonnepanelen bij aan het verminderen van de inkoop van elektriciteit. Het aandeel van zelf opgewekte elektriciteit aan ons totale elektriciteitsverbruik bedroeg het eerste halfjaar ongeveer 24% (1,7 miljoen kWh). Daarnaast werd nog eens opgewekte elektriciteit terug geleverd aan het net, wat meer dan 15% (1,1 miljoen kWh) van ons elektriciteitsverbruik vertegenwoordigde.
- Brandstofverbruik zakelijk autovervoer:
Vanaf 2023 worden alle nieuw te leasen auto's tot 45.000 km/jaar als elektrisch aangedreven personenauto's uitgevoerd. Sinds eind 2021 rijden er 49 fossielvrije personenauto's (48 elektrisch aangedreven lease-auto's en 1 waterstof aangedreven auto). Dat zijn er 15 meer dan aan het eind van jaar daarvoor.

- Gasverbruik:
Reductie gasverbruik kantoorpand Kampen door renovatie. In 2022 is de gasmeter voor Kampen definitief verwijderd. Voor de vestigingen in Zoetermeer en Opheusden zijn nieuwbouw plannen die fossielvrije gebouwen tot gevolg zullen hebben.

Kansen

- Brandstofverbruik goederenvervoer algemeen en machines:
Het schoonste materieel op het moment van inkoop wordt gekocht en GMB zet zich in voor de overgang naar elektrisch materieel. Hierbij past het initiatief van GMB samen met Heijmans en De Vries & van de Wiel om in 2026 te beschikken over emissieloos bouw materieel (zie www.Emissieloosnetwerkinfra.nl), ofwel: ENI. In 2021 is tevens een DKTI innovatie subsidie toegekend voor de ontwikkeling van een rupsgraafmachine op waterstof. GMB maakt deel uit van deze DKTI innovatie groep. Verder zijn er kansen het brandstofverbruik bij GMB BioEnergie te reduceren door tunnels middels loopbanden te vullen in plaats van met shovels.
- Elektriciteitsverbruik:
Procesoptimalisaties binnen GMB BioEnergie (de grootste elektriciteitsverbruiker binnen GMB)
- Brandstofverbruik zakelijk autovervoer:
Reductie brandstofverbruik scope 3 door bijvoorbeeld thuiswerken te stimuleren. Mede door de corona pandemie werken meer mensen (deels) vanuit huis dan voor die tijd.
- Gasverbruik:
Verduurzaming van de kantoorpanden. In 2019 is de samenwerking aangegaan met Energie Samen Rivierenland (ESR) die voor elke GMB locatie een energiescan heeft uitgevoerd. Bij de nieuwbouwlocaties voor de huidige vestigingen Zoetermeer en Opheusden komen naar verwachting geen aansluitingen op het aardgasnet.
- Algemeen verbruik projecten:
Beter monitoren van energiebehoefte op de bouwplaats ten einde optimalisaties mogelijk te maken. Daarbij hoort het aangaan van de dialoog met de opdrachtgever. Ook is de opwek van energie op de bouwplaatsen opgevoerd. De productie van hybride aggregaten steeg tot 18.000 kWh in 2021 ten opzichte van 8.100 kWh in 2020. In de eerste helft van 2022 bedroeg dit al ruim 21.000 kWh.

SKAO Maatregellijst

In de SKAO Maatregellijst van GMB staat aangegeven welke acties (die al geïmporteerd stonden in de Maatregellijst van SKAO) inmiddels door GMB worden uitgevoerd en welke acties kansen bieden. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage I.

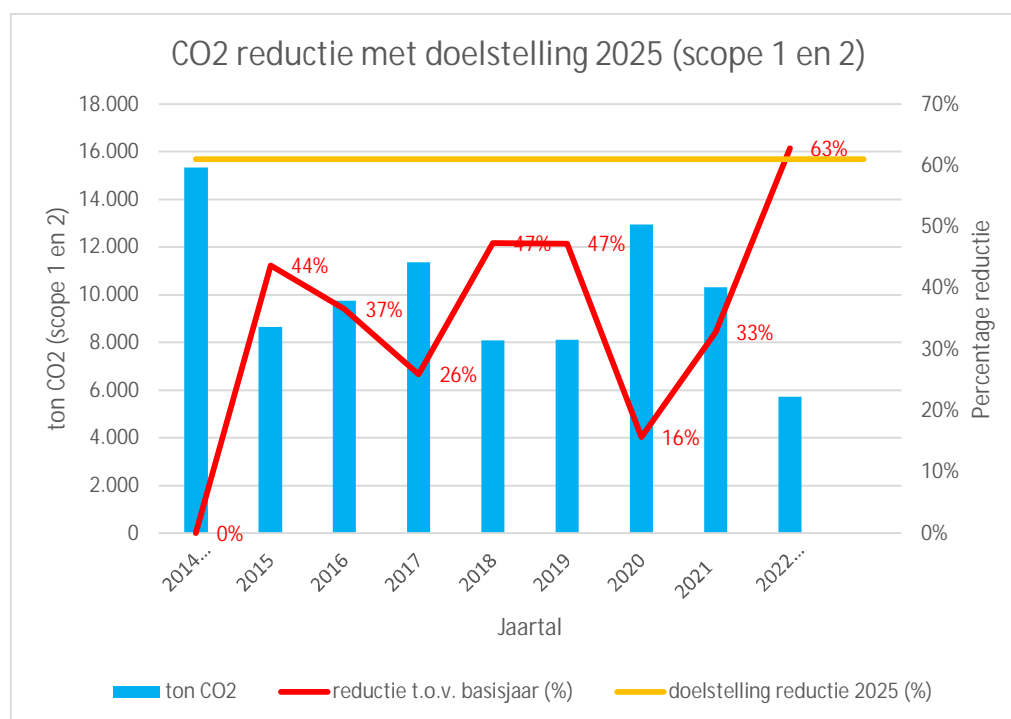
4 Reductiedoelstellingen en voortgang

Hieronder volgt een beschouwing van de gerealiseerde reducties inclusief een vergelijking met de gestelde doelen.

4.1 Hoofddoelstelling voor 2025

Hoofddoelstelling: voor scope 1 en 2 aansturen op het terugbrengen van de uitstoot aan CO₂ in 2025 met 61% ten opzichte van het basisjaar 2014 (15.400 ton) naar een niveau van 6.000 ton¹. Onderstaande grafiek legt een koppeling met deze doelstelling voor 2025. Daarbij gaat het om de absolute reductie van GMB, ongeacht de ontwikkeling van de omzet.

- Omschrijving
Een reductie van 61% voor scope 1 en 2 komt neer op een absolute uitstoot van 6.000 ton in 2025.
- Voortgang
De grafiek laat voor het eerste halfjaar een reductie zien van 63%. Rekenkundig gezien is de prognose voor het gehele jaar een tweemaal zo hoge emissie. Dat komt neer op een geprognosticeerde reductie van bijna 32% ten opzicht van 2014. Dit ligt nog ver achter op de doelstelling. Als belangrijkste oorzaak kan de inkoop van groene stroom met GVO's Europese wind genoemd worden zoals beschreven in hoofdstuk twee.

4.2 Reductiedoelstellingen 2022

Er zijn vier doelstellingen geformuleerd voor het kalenderjaar 2022. Voor scope 1 en 2 betreft het elk een doelstelling. Scope 3 kent een tweetal doelen. De voortgang staat hieronder puntsgewijs beschreven.

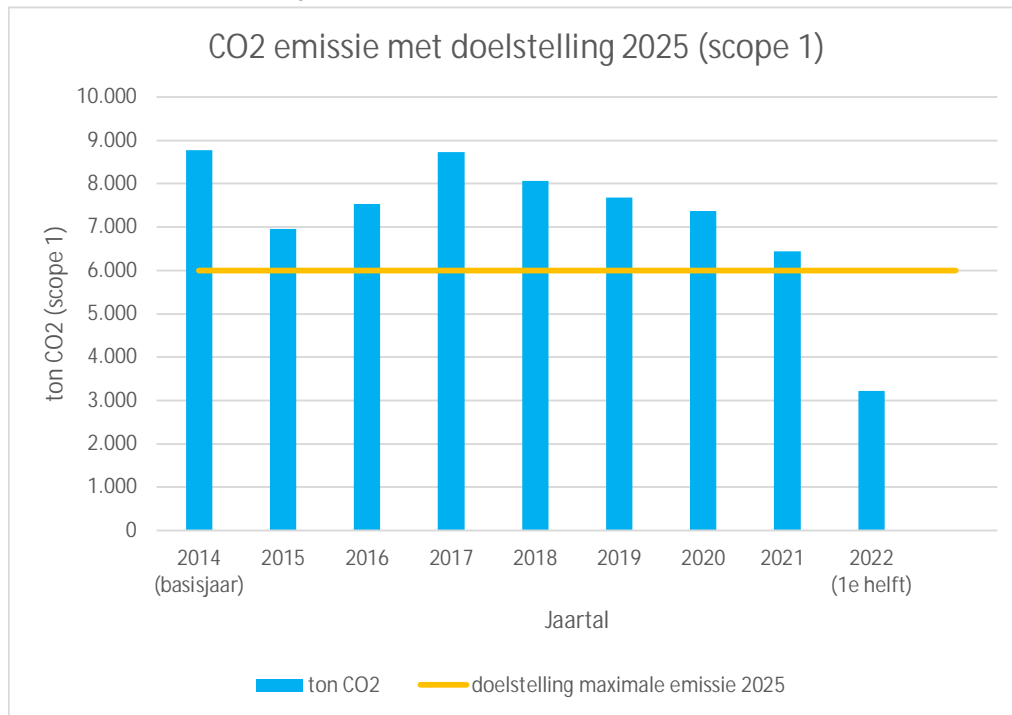
Scope 1 (directe emissies)

Doelstelling 1.1: maximaal 6.964 ton CO₂ uitstoot (GMB-breed).

- Omschrijving
De absolute emissie in 2022 bedraagt voor scope 1 maximaal 6.964 ton CO₂.

¹ Daarnaast hanteert GMB vanuit andere rapportage verplichtingen 2020 ook als een peiljaar, waarbij een reductie van 55% (13.000 ton in 2020 en 6.000 ton in 2025) het doel is.

- **Voortgang**
Met een emissie van bijna 3.220 ton CO₂ in het eerste halfjaar komt rekenkundig gezien, de jaaremissie uit op 6.439 ton. Dat ligt lager dan het tussendoel van 6.964 dat daarmee naar verwachting gerealiseerd gaat worden. De grafiek hieronder geeft deze emissie weer ten opzichte van de doelstelling 2025.
- **Actie**
Gelet op de trend van de afgelopen vijf jaar lijkt ook het einddoel 2025 haalbaar. Op korte termijn is er geen aanvullende actie nodig.

Scope 2 (indirecte emissies)

Doelstelling 2.1: maximaal 59 ton CO₂ uitstoot (GMB-breed)².

- **Omschrijving**
De absolute emissie in 2022 bedraagt voor scope 2 maximaal 59 ton CO₂.
- **Voortgang**
Navraag bij Vattenfall leert dat de ingekochte GVO's Europese wind in 2022 niet meer verkocht kunnen worden. Daarmee is het omzetten naar GVO's Nederlandse wind niet gerealiseerd. Dit heeft tot gevolg dat voor het eerste halfjaar de emissie uitkomt op 2.494 ton zoals de tabel in het tweede hoofdstuk laat zien. Indien er geen wijziging optreedt, zal dit rekenkundig voor het gehele jaar gaan uitkomen op 4.987 ton. In dat geval wordt de doelstelling niet gehaald.
- **Actie**
Inspanning leveren om voor 2023 GVO's Nederlandse wind in te kopen en inkoop van grijze stroom af te bouwen. Daarnaast kan verdere uitbreiding aan eigen energieopwekking de inkoop van stroom beperken.

Scope 3 (overige indirecte emissies)

Doelstelling 3.1: afzet ammoniumsulfaat HIER VERDER

- **Omschrijving**
Bij BioEnergie in Zutphen is een installatie in werking waarbij ammoniumsulfaat wordt gewonnen. Door afzet van ammoniumsulfaat als vervanger van kunstmest, wordt jaarlijks elders 1.300 ton CO₂ vermeden³.

² Dit tussendoel wordt alleen gehaald als het huidige inkoopcontract van de stroomleverancier voor geheel 2022, met terugwerkende kracht omgezet kan worden in GVO's NL-Wind.

³ Met als uitgangspunt dat daarbij in de ketenanalyse de footprint van zwavelzuur als correctie is meegenomen.

- Voortgang
In het eerste halfjaar heeft door afzet van ammoniumsulfaat, een reductie van 1.087 ton CO₂ plaatsgevonden. Bij gelijkblijvende omstandigheden komt dit voor het gehele jaar 2022 rekenkundig uit op 2.174 ton en blijft daarmee 326 ton onder de doelstelling. Opmerking: afzet van ammoniumsulfaat verloopt niet geleidelijk maar schommelt door de seizoenen heen omdat het door boeren als vervanging voor kunstmest wordt gebruikt op het moment dat velden bemest worden. Omdat de meest betrouwbare data voor zwavelzuur de *inkoop* weergeven, en de cijfers voor ammoniumsulfaat de *verkoop* zijn de schommelingen in voorraad niet te zien in deze cijfers. Dat maakt het goed voorspellen van jaarafzet enigszins onzeker.
- Actie
Geen specifieke actie nodig.

Doelstelling 3.2: RWZI (project RWZI Utrecht)

- Omschrijving
Voor RWZI Utrecht een jaarlijkse reductie van 166 ton CO₂ ten opzichte van de referentie-installatie.
- Voortgang
Voor RWZI Utrecht ging de nieuwe Nereda installatie vanaf april 2019 in werking. Deze installatie leidt tot minder stroomverbruik dan in de oude situatie daarvoor. In de eerste helft van 2022 bedroeg de reductie 1.064 ton CO₂. Bij gelijkblijvende omstandigheden komt dit over een heel jaar rekenkundig uit op 2.128 ton. Dit is significant hoger dan de doelstelling. De oorzaak hiervoor ligt voor een belangrijk deel in de grootte van de RWZI Utrecht (430.000 i.e. in plaats van de 60.000 i.e. uit de ketenanalyse).
- Actie
Deze doelstelling kan de komende jaren nog gevolgd worden.

4.3 Overige doelstellingen

Naast de in de voorgaande paragrafen behandelde doelstellingen, heeft GMB in de directiebeoordeling van het voorgaande jaar geen aanvullende doelen gesteld. Zie ook hoofdstuk zes.

5 Initiatieven en participaties

Dit hoofdstuk geeft een niet uitputtend overzicht van initiatieven en participaties die te relateren zijn aan CO₂. Het overzicht bestaat uit een drietal invalshoeken zoals hieronder in de opsommingen is weergegeven.

- Vaktijdschriften, platforms, nieuwsbrieven en vakgroepen:
 - Nieuwsbrief Platform Groene Zaken Uitgelicht,
 - Cobouw,
 - Waterforum,
 - Nieuwsbrief GreenDeals (Agentschap),
 - Lid van CO₂-Prestatieladder SKAO.
 - Lid van <http://www.duurzameleverancier.nl>.
 - Aangesloten bij branchevereniging Bouwend Nederland.
 - Deelname vakgroep KOMAT (Kontaktgroep Materieel van Bouwend Nederland).
 - Deelname in o.a.: vakgroep POV Piping, vakgroep POV Macrostabieliteit, Platform VORK (STOWA), Slibsymposium (STOWA), expertgroep rond het thema 'optimalisaties grond en klei' (Rijkswaterstaat), Klankbordbijeenkomsten Duurzame Leverancier.
 - Bezoeken van seminars CO₂-Prestatieladder.

- Keteninitiatieven en participaties:
 - Oprichting van keteninitiatief ENI om emissieloos te kunnen werken in 2026: <http://www.emissieloosnetwerkinfra.nl>.
 - Liner voor vervangen van drinkwater-, gas-, en drukrioolleidingen (GMB Riolerings technieken i.s.m. SAERTEX multiCom GmbH en KIWA).
 - Certificaathouder bij NUON voor het afnemen van duurzame energie uit Nederlandse wind.
 - Optimaliseren van zuiveringsprocessen:
 - RWZI Venlo (Biogas);
 - Utrecht (Nereda technologie);
 - RWZI Tiel (samen met Waterschap Rivierenland).
 - Dijkdeuvel.
 - Hergebruik van primaire en secundaire stoffen voor damwanden en stelconplaten.
 - Optimalisatie van het scheiden van reststoffen uit afvalstoffen (GMB BioEnergie).
 - Deelname in Ketenconvenant Beton Bewust. Vanwege de transitie naar CSC is deze buiten de scope van GMB gekomen.
 - GMB verstuurt gebruikte goederen naar een ontwikkelingsproject in Ghana (zoals pomp en waterpastaestel).
 - Resthout van linerkisten gaat naar een meubelmaker in regio Kampen (vanuit Kampen) en naar een sociale werkplaats in Haarlem (vanuit Zoetermeer).
 - Linerresten hebben een afvalstoffennummer en worden gerecycled door Demacq.
 - Kiemt: <http://www.kiemt.nl/netwerk/>

- Kansen:
 - Deelname aan Cleantech Center (Oost-) Nederland.

6 Directiebeoordeling

De directiebeoordeling vindt plaats in de nog op te stellen jaarrapportage over 2022. In de directiebeoordeling van het voorgaande jaar zijn ten aanzien van CO₂ vanuit het thema “pak rol in energie transitie” en het doel “investeer in emissieloos materieel” de volgende nieuwe doelen aangegeven.

- Aansluiten op hoofddoel van CO₂-prestatieladder: voor scope 1 en 2 aansturen op het terugbrengen van de uitstoot aan CO₂ in 2025 met 61% ten opzichte van het basisjaar 2014 (15.400 ton) naar een niveau van 6.000 ton⁴. Verder is het maximaliseren van de eigen productiecapaciteit aan elektriciteit meegenomen, maar dat heeft geen invloed op de prestatieladder. Uitgesplitst naar scope 1 en 2 geeft dit voor 2025:
 - scope 1 → maximaal 6.000 ton CO₂ uitstoot (GMB-breed);
 - scope 2 → reductie uitstoot met 99%.
- Voor 2022 gelden de volgende tussendoelen:
 - scope 1 → maximaal 6.964 ton CO₂ uitstoot (GMB-breed);
 - scope 2 → maximaal 59 ton CO₂ uitstoot (GMB-breed)⁵;
 - scope 3 → RWZI Utrecht, vermijden van 166 ton CO₂;
 - scope 3 → afzet ammoniumsulfaat, 1.300 ton CO₂ vermijden door GMB BioEnergie⁶.

Reductiedoelstellingen 2022

Bovengenoemde reductiedoelstellingen staan uitgewerkt in hoofdstuk vier. De belangrijkste resultaten zijn als volgt.

- De maximale uitstoot in scope 1 wordt naar verwachting gehaald.
- Het realiseren van de maximale uitstoot in scope 2 zal waarschijnlijk niet gerealiseerd worden.
- Het behalen van de doelstelling voor ammoniumsulfaat (scope 3) hangt af van de afzet in het restende deel van het jaar. Voor RWZI Utrecht wordt de doelstelling zeker gerealiseerd.

Overige doelstellingen 2022

Daarnaast heeft GMB in de directiebeoordeling van het voorgaande jaar geen aanvullende doelen gesteld die een relatie hebben met de CO₂-prestatieladder.

⁴ Daarnaast hanteert GMB vanuit andere rapportage verplichtingen 2020 ook als een peiljaar, waarbij een reductie van 55% (13.000 ton in 2020 en 6.000 ton in 2025) het doel is.

⁵ Dit tussendoel wordt alleen gehaald als het huidige inkoopcontract van de stroomleverancier voor geheel 2022, met terugwerkende kracht omgezet kan worden in GvO's NL-Wind.

⁶ Met als uitgangspunt dat daarbij in de ketenanalyse de footprint van zwavelzuur als correctie is meegenomen.

Bijlage I: SKAO – maatregelenlijst (uitgebreid)